

ÚŘAD PRO CIVILNÍ LETECTVÍ

Směrnice CAA/S-SLS-002-0/2011

Směrnice SLS

SMĚRNICE PRO PROVÁDĚNÍ ZÁVĚREČNÝCH ZKOUŠEK ZNALOSTÍ A DOVEDNOSTÍ ZA ÚČASTI INSPEKTORA ÚCL

CAA/S-SLS-002-0/2011

Č. j.: 7519-10-701

Verze: 1. vydání

Datum účinnosti: 01.02.2011

Zpracovatel: Ing. Robert Pospíchal

V Praze dne:

Schválil (podpis):

Ing. Vítězslav Hezký
ředitel SLS

ZÁMĚRNĚ NEPOUŽITO

ÚVODNÍ USTANOVENÍ

Tato směrnice má za úkol nastavit jednotný postup pro provádění závěrečných zkoušek znalostí a dovedností řídicího letového provozu-žáka a provozního instruktora za účasti inspektorů Úřadu pro civilní letectví (dále jen ÚCL).

Touto směrnici se ruší směrnice pro provádění praktických zkoušek řídicích letového provozu ze dne 11. března 1999.

ZÁMĚRNĚ NEPOUŽITO

ZÁMĚRNĚ NEPOUŽITO

ZÁMĚRNĚ NEPOUŽITO

OBSAH

Kontrolní seznam stran	1
Úvodní ustanovení	3
Účinnost směrnice, změn a oprav	5
Obsah	7
Seznam použitých zkratk	8
1. Závěrečná zkouška – všeobecně	9
1.1 Průběh závěrečné zkoušky a zkoušky pro získání doložky OJTI	9
1.2 Termíny závěrečné zkoušky	10
1.3 Dokumentace a prokázání výsledků zkoušek	10
1.4 Zkušební komise – složení	10
2. Závěrečná zkouška za účasti inspektora ÚCL	10
2.1 Účast při ověřování výsledků závěrečné zkoušky	11
3. Povinnosti organizace vykonávající závěrečnou zkoušku	11
4. Procesní mapa oznámení o zkoušce	12
5. Dostupnost formulářů a pokyny pro jejich vyplňování	13
6. Seznam příloh	13
Příloha č. 1 Oznámení o závěrečné zkoušce ÚCL	14
Příloha č. 2 Osvědčení o závěrečné zkoušce pro získání doložky OJTI	15
Příloha č. 3 Osvědčení o zkoušce dovedností pro získání kvalifikace ADV, ADI	16
Příloha č. 4 Osvědčení o zkoušce dovedností pro získání kvalifikace APP/APS	18
Příloha č. 5 Osvědčení o zkoušce dovedností pro získání kvalifikace ACS	20
Příloha č. 6 Osvědčení o zkoušce znalostí pro získání kvalifikací ADI, ADV	22
Příloha č. 7 Osvědčení o zkoušce znalostí pro získání kvalifikací APP, APS	24
Příloha č. 8 Osvědčení o zkoušce znalostí pro získání kvalifikace ACS	26

ZÁMĚRNĚ NEPOUŽITO

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

ACC	Oblastní středisko řízení
ACS	Oblastní řízení přehledové
ADI	Letištní řízení přístrojové
ADV	Letištní řízení vizuální
APP	Přibližovací řízení procedurální
APS	Přibližovací řízení přehledové
ATCL	Průkaz způsobilosti řídicího letového provozu
ATM	Uspořádání letového provozu
EC	Radarový řídicí letového provozu
LPS	Letové provozní služby
OJT	Provozní výcvik
OJTI	Provozní instruktor
NAV	Oddělení navigačních služeb ÚCL
PC	Procedurální řídicí letového provozu
PRE-OJT	Předprovozní výcvik
ŘLP	Řízení letového provozu
TWR	Řízení z řídicí věže/letištní řízení
ÚCL	Úřad pro civilní letectví
UTP	Výcvikový plán stanoviště
V/NAV	Vedoucí oddělení navigačních služeb ÚCL

ZÁMĚRNĚ NEPOUŽITO

1. ZÁVĚREČNÁ ZKOUŠKA – VŠEOBECNĚ

1.1 Průběh závěrečné zkoušky a zkoušky pro získání doložky OJTI

Závěrečná zkouška se skládá ze dvou částí:

- závěrečné zkoušky znalostí;
- závěrečné zkoušky dovedností.

Pozn.: Pořadí provádění těchto částí zkoušek je závazné a nelze jej měnit. Účastník výcviku pokračuje ve zkoušce teprve po splnění předcházející části.

1.1.1 Závěrečná zkouška znalostí

Závěrečná zkouška znalostí je zkouška, která má prověřit úroveň teoretických znalostí účastníka výcviku. Tato zkouška musí mít jednu z následujících forem:

- písemná forma;
- ústní forma;
- kombinace obou výše zmíněných.

Průběh zkoušky a její vyhodnocení musí probíhat dle UTP schváleného ÚCL. Celá zkouška musí být zdokumentována. Účastník musí dosáhnout výsledku PROSPĚL, aby tato zkouška byla považována za úspěšnou.

Pozn. 1: Bez úspěšného vykonání závěrečné zkoušky znalostí nelze vykonat závěrečnou zkoušku dovedností.

Pozn. 2: Pro dosažení výsledku PROSPĚL musí účastník dosáhnout minimální hodnotu úspěšnosti 80 % dobře zodpovězených otázek bez ohledu na formu zkoušky.

Pozn. 3: Doporučuje se vykonávat tuto zkoušku kombinací písemné a ústní formy z důvodu objektivity hodnocení.

1.1.2 Závěrečná zkouška dovedností

Při této zkoušce musí přezkušovaný prokázat, že je plně připraven vykonávat povinnosti ŘLP. Na každé pracovní pozici, která je součástí jeho doložek ke kvalifikaci, musí strávit nejméně jednu hodinu. Zkouška musí probíhat za takových provozních podmínek, aby byla ověřena schopnost přezkušovaného pracovat při plné zátěži. V případě, že se používá systém slučování pracovních pozic, je zapotřebí vyzkoušet i tuto alternativu minimálně po dobu jedné hodiny. U kvalifikace ADI i ADV je zapotřebí přezkoušet žáka nejen v denním, ale i v nočním provozu, a to opět na všech pracovních pozicích. I zde platí, že žák musí být přezkoušen i z výkonu služby na sloučeném pracovišti po dobu jedné hodiny, je-li toto používáno. Závěrečnou zkoušku dovedností pro kvalifikaci ADI/ADV je možno rozložit do dvou částí z důvodů vykonání zkoušky v přiměřeném provozu vhodném pro vykonání zkoušky. Tyto dvě části zkoušky musí být provedeny v časovém úseku maximálně tří dnů. Neúspěšné hodnocení jakékoliv z těchto dvou částí znamená, že celá zkouška je neúspěšná a musí se celá opakovat. Součástí této zkoušky musí být ověření znalostí ovládnutí systémů používaných pro řízení letového provozu.

Pozn. 1: Examinátor může rozhodnout o délce zkoušky na jednotlivých pracovních pozicích, nesmí však zkrátit minimální délku této zkoušky. Žákovi musí být vždy poskytnuta adekvátní přestávka mezi zkouškami na jednotlivých pracovištích.

Pro stanoviště ACC:

Pozn. 2: Zkouška se provádí na všech sektorech stanoviště ACC Praha. Uchazeč musí prokázat znalosti a dovednosti na všech pracovních místech všech sektorů, na který je požadován průkaz

způsobilosti řídicího letového provozu. Doba trvání zkoušky závisí na sektorizaci stanoviště ACC Praha, avšak nejméně 3 pracovní směny. Na pozici EC: 2 hodiny daného sektoru a na pozici PC: 1 hodina daného sektoru. Komise se žákem není součástí směny z důvodu flexibility zkoušky. Zkouška se provádí na provozně zatížených sektorech.

1.1.3 Zkouška pro získání doložky OJTI ke kvalifikaci

Zkouška pro získání doložky OJTI ke kvalifikaci se provádí dle stejných postupů, které jsou popsány výše. U zkoušky pro získání doložky OJTI je vždy přítomen inspektor Úřadu. Zkušební komise se vždy skládá ze tří členů (1 inspektor Úřadu + 2 examinátoři pro dané stanoviště.). Řídicí letového provozu, pro kterého Organizace žádá přezkoušení pro získání doložky OJTI, musí splňovat požadavky Hlavy 7 Dodatku N Předpisu L 1.

1.2 Termíny závěrečné zkoušky

Závěrečná zkouška se skládá z řádného termínu a minimálně jednoho opravného termínu. Počet opravných termínů je závislý na rozhodnutí organizace, která provádí přezkoušení. Celý průběh zkoušky a vše s tím spojené (systém hodnocení, obsah, počet termínů, průběh zkoušky atd.) musí být jednoznačně popsáno v UTP.

1.3 Dokumentace a prokázání výsledků zkoušek

Průběh celé zkoušky musí být řádně zdokumentován. Na závěr každé zkoušky musí být vyhotoveno osvědčení o závěrečné zkoušce, které musí splňovat náležitosti § 8m, odst. 5 vyhlášky č. 108/1997 Sb., v platném znění (vzory osvědčení jsou součástí oddílu Přílohy této směrnice).

1.4 Zkušební komise – složení

1.4.1 V případě, že je ustavena, skládá se zkušební komise alespoň ze 3 členů, všichni musí být ÚCL pověřenými examinátory.

1.4.2 ÚCL může pověřit jako examinátora :

- a) zaměstnance poskytovatele služeb ATM, který vykonával funkci provozního instruktora po dobu nejméně dvou let,
- b) úspěšně absolvoval výcvik examinátora,
- c) provedl, hodnotil a potvrdil alespoň tu část jedné zkoušky dovednosti nebo jednoho přezkoušení odborné způsobilosti, která se koná ve skutečném provozu, v roli examinátora pod dohledem jiného examinátora s tím, že pokud bude examinátor vykonávat činnosti dle ust. 8.1 Dodatku N Předpisu L 1 na stanovišti, musí mít platný ATCL s doložkou OJTI.

1.4.3 Složení komise, za přítomnosti ÚCL, při ověřování výsledků závěrečné zkoušky dle bodu 2.1, musí mít jiné složení examinátorů, než bylo složení u závěrečné zkoušky, jejíž výsledek se ověřuje.

2. ZÁVĚREČNÁ ZKOUŠKA ZA ÚČASTI INSPEKTORA ÚCL

Inspektor ÚCL se účastní závěrečné zkoušky v těchto případech:

- a) jedná-li se o ověřování výsledků závěrečné zkoušky;
- b) požádá-li o přítomnost organizace provádějící přezkoušení; nebo
- c) jedná-li se o výkon státního dozoru.

Pozn.: V případech popsaných v bodech a) a b) se inspektor ÚCL stává předsedou zkušební komise. Při výkonu státního dozoru není inspektor ÚCL členem zkušební komise.

2.1 Účast při ověřování výsledků závěrečné zkoušky

- 2.1.1 Úřad na žádost osoby, která nedosáhla požadovaných výsledků výcviku podle § 8k odst. 1 až 4 vyhlášky č. 108/1997 Sb., v platném znění, ověří výsledek provedené závěrečné zkoušky přezkoušením žadatele a o výsledku mu vydá osvědčení.
- 2.1.2 Za tímto účelem ÚCL zřizuje tříčlennou zkušební komisi. Zkušební komisi tvoří alespoň jeden zaměstnanec ÚCL a další osoby, které jsou oprávněny provádět zkoušky v rámci příslušného výcviku a které se nepodílely na závěrečné zkoušce, jejíž výsledek je ověřován. Inspektor ÚCL se stává předsedou zkušební komise, a dohlíží tak nad celým průběhem zkoušky, aby zajistil maximální objektivitu probíhající zkoušky.
- 2.1.3 Osvědčení uvedené v ust. 2.1.1 musí splňovat náležitosti § 8m, odst. 7 vyhlášky č. 108/1997 Sb., v platném znění.

3. POVINNOSTI ORGANIZACE VYKONÁVAJÍCÍ ZÁVĚREČNOU ZKOUŠKU

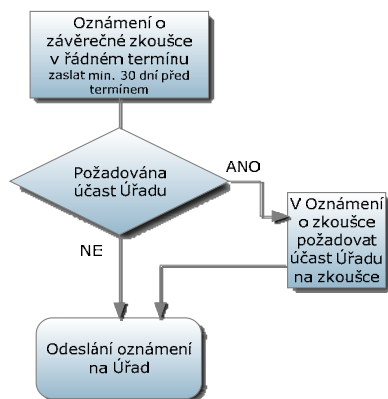
Organizace vykonávající zkoušku musí:

- a) Poslat oznámení o zkoušce konané v řádném termínu minimálně 30 dní před zkouškou (toto oznámení musí obsahovat datum, čas a místo zkoušky, jméno žáka a jmenné složení komise), viz příloha č. 1;
- b) Poslat oznámení o opravné zkoušce minimálně 7 dní před zkouškou (toto oznámení musí obsahovat datum, čas a místo zkoušky, jméno žáka a jmenné složení komise), viz příloha č.1;
- c) Poslat žádost o přítomnost inspektora ÚCL, viz příloha č.1, při ověřování výsledků závěrečné zkoušky (povinné). Tato žádost je vždy posílána jménem organizace;
- d) Poslat osvědčení o vykonané zkoušce na adresu V/NAV. Zde bude osvědčení opatřeno otiskem úředního razítka s malým státním znakem. Bude zhotovena kopie, která bude poslána nebo doručena osobně zpět organizaci. Originál bude založen na ÚCL do spisu účastníka výcviku. V případě přítomnosti inspektora ÚCL ve zkušební komisi se toto osvědčení neposílá. Inspektor ÚCL toto osvědčení opatří otiskem úředního razítka s malým státním znakem a zhotoví kopii, kterou předá zástupci organizace a originál založí do spisu účastníka výcviku;
- e) V případě neúspěchu při řádném termínu je organizace povinna se dohodnout s žákem na přiměřené době, která je zapotřebí pro přípravu na zkoušku v opravném termínu. To stejné platí i pro přípravu mezi zkouškami v dalších opravných termínech.

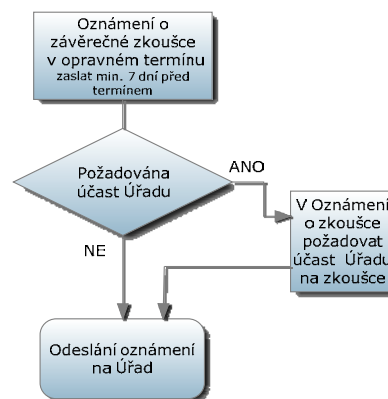
ZÁMĚRNĚ NEPOUŽITO

4. PROCESNÍ MAPA OZNÁMENÍ O ZKOUŠCE

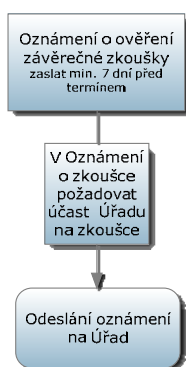
Oznámení o závěrečné zkoušce v řádném termínu

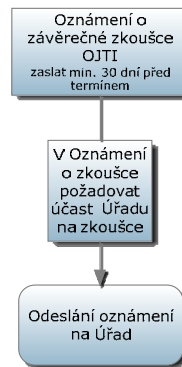
Oznámení o závěrečné zkoušce v opravném termínu

Oznámení o ověření závěrečné zkoušky

Oznámení o závěrečné zkoušce OJTI

5. DOSTUPNOST FORMULÁŘŮ A POKYNY PRO JEJICH VYPLŇOVÁNÍ

Formuláře z této směrnice jsou dostupné na webových stránkách Úřadu pro civilní letectví www.ucl.cz.

Velikost vyplňovacích políček je pevně stanovena. Mezi jednotlivými políčky se můžete pohybovat buď tabulátorem nebo kurzorem. Některá políčka jsou připravena tak, aby se informace doplnila a/nebo vybrala z nabízeného seznamu. V těchto políčkách je defaultně nastaveno slovo Vyberte. Poklepáním na toto slovo se Vám otevře nabídka a můžete si vybrat příslušný záznam. V kolonce hodnocení se vyplňuje PROSPĚL nebo NEPROSPĚL. V kolonce zkoušející se vyplňuje pouze příjmení examinátorů.

6. SEZNAM PŘÍLOH

- Příloha č. 1 Oznámení o závěrečné zkoušce ÚCL
- Příloha č. 2 Osvědčení o závěrečné zkoušce pro získání doložky OJTI
- Příloha č. 3 Osvědčení o zkoušce dovedností pro získání kvalifikace ADV, ADI
- Příloha č. 4 Osvědčení o zkoušce dovedností pro získání kvalifikace APP/APS
- Příloha č. 5 Osvědčení o zkoušce dovedností pro získání kvalifikace ACS
- Příloha č. 6 Osvědčení o zkoušce znalostí pro získání kvalifikací ADI, ADV
- Příloha č. 7 Osvědčení o zkoušce znalostí pro získání kvalifikací APP, APS
- Příloha č. 8 Osvědčení o zkoušce znalostí pro získání kvalifikace ACS

Příloha č. 1 Oznámení o závěrečné zkoušce ÚCL

ÚŘAD PRO CIVILNÍ LETECTVÍ

Úřad pro civilní letectví
Vedoucí odd. navigačních služeb
Letiště Ruzyně
160 08 Praha 6

Č.j.:

Vaše č.j.:

Zpracovatel:

Tel.

Oznámení o závěrečné zkoušce

Vyberte typ zkoušky

Přítomnost Úřadu Vyberte

Datum a čas zkoušky	Jméno a datum narození žáka	Examinátoři	Typ zkoušky	Místo konání zkoušky

Typem zkoušky je míněno např. teorie nebo monitoring

.....
Podpis

Datum

Příloha č. 2 Osvědčení o závěrečné zkoušce pro získání doložky OJTI

OSVĚDČENÍ O VÝSLEDKU*závěrečné zkoušky znalostí a dovedností***Stanoviště Vyberte***doložka k ATCL – provozní instruktor OJTI*

Jméno: _____

Narozen(a): _____

Místo narození: _____

Pořadové číslo :	Zkušební předmět :	Zkoušející :	Hodnocení :
1.	Závěrečná zkouška znalostí		
2.	Vedení cvičení na simulátoru v pozici instruktora – briefing		
3.	Vedení cvičení na simulátoru v pozici instruktora – vlastní cvičení		
4.	Vedení cvičení na simulátoru v pozici instruktora – debriefing		
Celkový výsledek zkoušky :			

_____
předseda zkušební komise_____
člen zkušební komise

V _____

Dne: _____

_____
člen zkušební komise

Příloha č. 3 Osvědčení o zkoušce dovedností pro získání kvalifikace ADV, ADI

OSVĚDČENÍ O VÝSLEDKU*závěrečné zkoušky dovedností*

Stanoviště TWR Vyberte
kvalifikace pro letištní řízení Vyberte

Jméno :

Narozen(a) - datum :

Místo narození:

Poř. číslo :	Zkušební předmět :	Zkoušející :	Hodnocení :
1.	Nástup a převzetí služby		
2.	Příprava a obsluha pracoviště		
3.	Vedení postupové tabule a letových proužků		
4.	Frazeologie a dodržování zásad radiotelefonní korespondence		
5.	Analýza provozu a přehled		
6.	Aplikace postupů		
7.	Přesnost		
8.	Řízení letového provozu z hlediska bezpečnosti		
9.	Koordinace se složkami řízení letů a s jinými složkami (hasiči, provozovatel, zdrav. středisko atd.)		
10.	Řízení letového provozu z hlediska ekonomie		
11.	Reakce na vznik zvláštní situace a její řešení		
12.	Řízení provozu na provozních plochách		
Celkový výsledek zkoušky :			

Zadní strana protokolu

předseda zkušební komise

člen zkušební komise

V

Dne:

člen zkušební komise

Příloha č. 4 Osvědčení o zkoušce dovedností pro získání kvalifikace APP/APS

OSVĚDČENÍ O VÝSLEDKU*závěrečné zkoušky dovedností*

Stanoviště APP Vyberte
kvalifikace pro přibližovací řízení Vyberte

Jméno :

Narozen(a) - datum :

Místo narození:

Poř.číslo :	Zkušební předmět :	Zkoušející :	Hodnocení :
1.	Nástup a převzetí služby		
2.	Příprava a obsluha pracoviště		
3.	Frazeologie a dodržování zásad radiotelefonní korespondence		
4.	Koordinace		
5.	Řízení letového provozu z hlediska bezpečnosti		
6.	Řízení letového provozu z hlediska ekonomie		
7.	Analýza provozu a přehled		
8.	Reakce na vznik zvláštní situace a její řešení		
9.	Aplikace postupů		
10.	Dodržování zásad radarového vektorování		
11.	Udržování plynulého toku řízení letového provozu		
12.	Vedení postupové tabule a letových proužků		
Celkový výsledek zkoušky :			

Zadní strana protokolu

předseda zkušební komise

člen zkušební komise

člen zkušební komise

V

Dne:

Příloha č. 5 Osvědčení o zkoušce dovedností pro získání kvalifikace ACS

OSVĚDČENÍ O VÝSLEDKU*závěrečné zkoušky dovedností***Stanoviště ACC Praha***kvalifikace ACS*

Jméno :

Narozen(a) - datum :

Místo narození:

Poř.číslo :	Zkušební předmět :	Zkoušející :	Hodnocení :
1.	Nástup a převzetí služby		
2.	Aplikace technik radarového řízení		
3.	Frazeologie a dodržování zásad radiotelefonní korespondence		
4.	Koordinace		
5.	Ovládání zařízení		
6.	Detekce a řešení konfliktů		
7.	Analýza provozu a přehled		
8.	Aplikace postupů		
9.	Stanovení priorit		
10.	Dodržování zásad radarového vektorování		
11.	Uspořádanost a plynulost toku letového provozu		
12.	Nouzové a/nebo nenadálé situace		
Celkový výsledek zkoušky :			

Zadní strana protokolu

předseda zkušební komise

člen zkušební komise

V

Dne:

člen zkušební komise

Příloha č. 6 Osvědčení o zkoušce znalostí pro získání kvalifikací ADI, ADV

OSVĚDČENÍ O VÝSLEDKU*závěrečné zkoušky znalostí*

Stanoviště TWR Vyberte
kvalifikace pro letištní řízení Vyberte

Jméno :

Narozen(a) - datum :

Místo narození:

Poř.číslo :	Zkušební předmět :	Zkoušející :	Hodnocení :
1.	Letecký zákon, předpisy, směrnice		
2.	Řízení letového provozu		
3.	Meteorologie		
4.	Navigace		
5.	Letadla, jejich parametry, výkony, kategorie		
6.	Lidský faktor		
7.	Vybavení a systémy		
8.	Pracovní prostředí		
9.	Nezvyklé/zhoršené/nouzové situace		
10.	Letiště		
Celkový výsledek zkoušky :			

Zadní strana protokolu

předseda zkušební komise

člen zkušební komise

člen zkušební komise

V

Dne:

Příloha č. 7 Osvědčení o zkoušce znalostí pro získání kvalifikací APP, APS

OSVĚDČENÍ O VÝSLEDKU*závěrečné zkoušky znalostí***Stanoviště APP Vyberte***kvalifikace pro přiblížovací řízení Vyberte*

Jméno :

Narozen(a) - datum :

Místo narození:

Poř. číslo :	Zkušební předmět :	Zkoušející :	Hodnocení :
1.	Letecký zákon, předpisy, směrnice		
2.	Řízení letového provozu		
3.	Meteorologie		
4.	Navigace		
5.	Letadla, jejich parametry, výkony, kategorie		
6.	Lidský faktor		
7.	Vybavení a systémy		
8.	Pracovní prostředí		
9.	Nezvyklé/zhoršené/nouzové situace		
10.	Letiště		
Celkový výsledek zkoušky :			

Zadní strana protokolu

předseda zkušební komise

člen zkušební komise

člen zkušební komise

V

Dne:

Příloha č. 8 Osvědčení o zkoušce znalostí pro získání kvalifikace ACS

OSVĚDČENÍ O VÝSLEDKU*závěrečné zkoušky znalostí***Stanoviště ACC Praha**
kvalifikace ACS

Jméno :

Narozen(a) - datum :

Místo narození:

Poř. číslo :	Zkušební předmět :	Zkoušející :	Hodnocení :
1.	Letecký zákon, předpisy, směrnice		
2.	Řízení letového provozu		
3.	Meteorologie		
4.	Navigace		
5.	Letadla, jejich parametry, výkony, kategorie		
6.	Lidský faktor		
7.	Vybavení a systémy		
8.	Pracovní prostředí		
9.	Nezvyklé/zhoršené/nouzové situace		
Celkový výsledek zkoušky :			

Zadní strana protokolu

předseda zkušební komise

člen zkušební komise

člen zkušební komise

V

Dne:

